

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 34C/2/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124350494
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Oros Nemešová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:6124350494.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Lýdiou Oros Nemešovou v právnom spore žalobcov: 1./ A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX/X, XXX XX E., 2./ F. G. C., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX/XX, XXX XX I., 3./ J. K., nar. XX.X.XXXX, bytom L. M. XXXX/X, XXX XX E., všetci zastúpení: JUDr. JCLic. N. O., P., M., so sídlom Kováčska 28, 040 01 Košice, IČO: 52 858 774, proti žalovanému: Mesto Košice, so sídlom Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 29.782,40 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 9.927,47 Eur s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.891,27 Eur odo dňa 22.7.2024 do 10.8.2024, s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.927,47 Eur odo dňa 11.8.2024 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 9.927,47 Eur s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.891,27 Eur odo dňa 22.7.2024 do 10.8.2024, s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.927,47 Eur odo dňa 11.8.2024 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyni v 3. rade sumu 9.927,47 Eur s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.891,27 Eur odo dňa 22.7.2024 do 10.8.2024, s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.927,47 Eur odo dňa 11.8.2024 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu žalobcov v 1. až v 3. rade z a m i e t a.

V. Žalobcom v 1. až v 3. rade p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania a to každému z nich v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v 1. až v 3. rade sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 22.7.2024 domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 9.927,47 Eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.927,47 Eur odo dňa 22.7.2024 do zaplatenia, žalobcovi v 2. rade sumu 9.927,47 Eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.927,47 Eur odo dňa 22.7.2024 do zaplatenia, žalobkyni v 3. rade sumu 9.927,47 Eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.927,47 Eur odo dňa 22.7.2024 do zaplatenia a zároveň žiadali súd, aby im priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2.1 Žalobu žalobcovia v 1. až v 3. rade odôvodnili najmä tými skutkovými tvrdeniami, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území M. O., obec E. - M., Q. E. A., zapísaných na Liste vlastníctva č. XXXXX ako parcela C-KN č. 6651/17 - ostatné plochy o výmere 942 m² a ako parcela C-KN č. 6651/18 - ostatné plochy o výmere 2016 m², a tiež zapísaných na Liste vlastníctva č. XXXXX ako parcela C-KN č. 6651/19 - ostatné plochy o výmere 2106 m², a to každý z nich vo veľkosti 1/3 k celku, čo predstavuje na týchto parcelách pre každého z nich výmeru 1688 m². Konštatovali, že žalovaný tieto pozemky dlhodobo užíva, nakoľko sa na nich nachádza park Anička - verejná zeleň a pozemky je možné využívať len v súlade s touto funkciou. V intenciách uvedeného doplnili, že tieto pozemky nemôžu z uvedeného dôvodu užívať. Poukázali v žalobe, že zákonodarca zriadil na pozemkoch zákonom č. 66/2009 Z.z. vecné bremeno, a následne argumentovali, že na verejnú zeleň, ktorá prešla do vlastníctva sa vzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z.

2.2 V súvislosti so svojim nárokom žalobcovia v 1. až v 3. rade zdôraznili, že už v roku 2019 podali žalobu, ktorou žalovali nárok za predchádzajúce obdobie od 17.12.2015 do 17.12.2018 a konanie sa viedlo pod sp.zn. K2 – 44C/22/2019. Doplnili, že súd sa vysporiadal s charakterom odplaty za dané vecné bremeno so záverom, že im patrí odplata za vecné bremeno zriadeného žalovanému zo zákona, ktorej priznal povahu opakujúceho sa plnenia. Konštatovali, že rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18.6.2024 vydaným pod sp.zn. 6Co/197/2023, pričom krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že finančná náhrada podľa zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. v prípade zriadeného zákonného vecného bremena, sa javí ako primeraná vo forme opakovanej finančnej náhrady. Poukázali tiež na zásadu právnej istoty, ktorá je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces a požiadavkou, aby obdobné situácie boli právne posudzované rovnakým spôsobom, aby na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach sa dala rovnaká odpoveď, pričom právoplatné súdne rozhodnutie zakladá stav právnej istoty.

2.3 Výšku svojej pohľadávky odvodili od predloženého znaleckého posudku č. 160/2021, ktorý vyhotovil Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, pričom podľa posudku ročná odplata v prípade parcely č. 6651/17 predstavuje 1.835,648 Eur a za tri roky náhrada predstavuje 5.506,944 Eur; v prípade parcely č. 6651/18 ročná odplata predstavuje 3.956,9145 Eur a za tri roky táto náhrada predstavuje 11.870,7435 Eur; v prípade parcely č. 6651/19 ročná hodnota predstavuje 4.134,9095 Eur a za tri roky táto náhrada predstavuje 12.404,7285 Eur. Vzhľadom na uvedené sa domáhajú od žalovaného vydania odplaty za obdobie od 22.7.2021 do 22.7.2024 vo výške 29.782,40 Eur spolu s príslušenstvom, t.j. zákonnými úrokmi z omeškania. Žalobcovia v 1. až v 3. rade v žalobe poukázali tiež na skutočnosť, že vyzvali žalovaného na zaplatenie odplaty za vecné bremeno listom zo dňa 18.7.2024, ktorý bol doručený žalovanému dňa 18.7.2024, pričom na doručení výzvy žalovaný vôbec nereagoval.

2.4 Na podporu svojich skutkových tvrdení a v rámci prostriedkov procesného útoku žalobcovia v 1. až v 3. rade do konania označili a predložili listinné dôkazy: Výpis z katastra nehnuteľností pre okres E. A., Q. E. – M., katastrálne územie M. O., R. vlastníctva č. XXXXX a List vlastníctva č. XXXXX, znalecký posudok č. 160/2021 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline zo dňa 22.12.2021, predžalobnú výzvu adresovanú žalovanému zo dňa 18.7.2021, doručenkou preukazujúcu doručenie výzvy žalovanému, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18.6.2024 vydaný pod sp.zn. 6Co/197/2023.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci dňa 8.8.2024 pod sp.zn. 40Up/1343/2024 platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom v 1. až v 3. rade istinu 29.782,40 Eur s úrokom z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 29.782,40 Eur odo dňa 22.7.2024 do zaplatenia a zároveň zaviazal žalovaného k povinnosti nahradiť žalobcom v 1. až v 3. rade trovy konania vo výške 3.389,38 Eur.

4.1 Žalovaný napadol vydaný platobný rozkaz včas podaným odporom, v ktorom nepoprel, že na žalovaných pozemkoch sa nachádza P. J. v jeho vlastníctve, a tiež, že na daný prípad je potrebné aplikovať zákon č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4.2 Rozporoval však argumentáciu žalobcov v 1. až v 3. rade, keď uvádzal, že súdna prax ustálila právny názor o jednorazovej odplate za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. a o jeho premlčaní v zákonom stanovenej 3 ročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula dňa 1.7.2012. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. uznesenie vydané pod sp.zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019, uznesenie vydané pod sp.zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, uznesenie vydané pod sp.zn. 1Cdo/99/2019 zo dňa 26.1.2022

a poukázal tiež na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.10.2020 vydané pod sp.zn. IV. ÚS 539/2020.

4.3 K princípu právnej istoty žalovaný uviedol, že Civilný sporový poriadok s účinnosťou od 1.7.2016 zaviedol do procesného kódexu definíciu princípu právnej istoty, čím sa táto stala záväznou a obsah pojmu právna istota nespochybniteľným, pričom Občiansky súdny poriadok takúto definíciu neobsahoval, čo pripúšťalo určitú „voľnosť“ súdov pri definovaní a aplikácii princípu právnej istoty. Žalovaný konštatoval, že za situácie, kedy sa právnou istotou podľa Civilného sporového poriadku rozumie rozhodovanie v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, nemožno za zachovanie princípu právnej istoty považovať rozhodovanie v súlade s rozhodnutiami „nižších“ súdnych autorít. Za takejto právnej situácie je neprípustné, aby s poukazom na zachovanie právnej istoty (v rozpore s jej legálnou definíciou) súd priznal žalobcom v 1. až v 3. rade uplatnený nárok v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou (sp.zn. 8Cdo/17/2019; sp.zn. 2Cdo/194/2018; sp.zn. 1Cdo/171/2021; sp.zn. 1Cdo/99/2019; sp.zn. 5Cdo/116/2021; sp.zn. 7Cdo/292/2021; sp.zn. 7Cdo/363/2021; sp.zn. 4Cdo/102/2022; sp.zn. 2Cdo/151/2020; sp.zn. 5Cdo/175/2019) len z toho dôvodu, že za iné obdobie im bol obdobný nárok priznaný v inom konaní. Žalovaný doplnil, že súd prvej inštancie nemôže uspokojivo odôvodniť svoje rozhodnutie ani viazanosťou súdu inými rozhodnutiami s odkazom na ust. § 193 Civilného sporového poriadku, keďže podľa uvedeného ustanovenia súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd; rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal; rozhodnutím o osobnom stave, rozhodnutím o vzniku alebo zániku spoločnosti. Vychádzajúc z ust. § 193 Civilného sporového poriadku teda súd nie je viazaný iným rozhodnutím všeobecného súdu, a preto ani ust. § 194 Civilného sporového poriadku nemôže byť podľa žalovaného dôvodom priznania určitého nároku len z dôvodu, že tento bol priznaný skorším rozhodnutím. Prejudicialita vyjadrená v ust. § 194 Civilného sporového poriadku sa uplatňuje v prípade otázky, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa ust. § 193, pričom podľa dikcie zákona všeobecný súd tieto otázky môže iba posúdiť, nie o nich rozhodnúť, z čoho ďalej vyplýva, že sú to otázky mimo rozhodovaciu právomoc všeobecných súdov, o ktorých majú právomoc rozhodovať iné orgány. Keďže všeobecný súd, ktorý rozhodol o nároku žalobcov v 1. až v 3. rade za skoršie obdobie nie je iným orgánom verejnej moci, nemožno podľa žalovaného ust. § 194 Civilného sporového poriadku aplikovať na vec prejednávanú v tomto konaní. Žalovaný ďalej poukázal na ust. § 288 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Zdôraznil v tejto súvislosti, že zákon teda obmedzuje záväznosť rozhodnutia, resp. právneho posúdenia na jeho výrok a poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaný pod sp.zn. 3Cdo/115/2016, podľa ktorého: „Aby takéto posúdenie bolo záväzné, otázka, ktorá je predbežnou otázkou v novom ďalšom konaní, musela byť v predchádzajúcom súdnom konaní právoplatne skončenom priamym predmetom sporu a musela byť posúdená vo výroku rozsudku. Právne posúdenie predbežnej otázky v odôvodnení rozhodnutia nemôže predurčovať hmotnoprávny stav pre rozhodnutie, ktoré ešte súdom nebolo vydané, pretože by tým dochádzalo k obmedzeniu subjektívneho hmotného práva žalobcu a jeho výkonu. Súd je teda viazaný iba výrokom rozsudku, nie jeho odôvodnením. Pre súd je záväzné posúdenie predbežnej otázky uskutočnené v inom konaní medzi totožnými účastníkmi, ak ide o otázku riešenú vo výroku rozhodnutia, t. j. otázku, ktorá bola predmetom konania, pričom riešenie ostatných otázok, s ktorými sa súd musel v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať, nie je pre súd v inej veci záväzné“. Žalovaný zhrnul, že pre viazanosť súdu skorším rozhodnutím o nároku žalobcov v 1. až v 3. rade je v tomto konaní nevyhnutné, aby výrok skoršieho rozhodnutia uvádzal, že sa jedná o opakovanú náhradu, čo však nie je tento prípad. Keďže skoršie rozhodnutie nie je, a ani nemôže byť rozhodnutím o tom, že je povinný poskytovať náhradu aj za iné obdobie, než o ktorom právoplatne rozhodol, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie s prejudiciálnym účinkom na konanie prejednávané v tejto veci. Vzhľadom na skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia nie je záväzné, nemožno žalobcom v 1. až v 3. rade v tomto konaní podľa žalovaného priznať nárok na opakovanú náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno v rozpore so závermi obsiahnutými v uzneseniach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydanými pod sp.zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019, sp.zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020 v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky vydanom pod sp.zn. IV. ÚS 539/2020 zo dňa 28.10.2020, ako aj s mnohými ďalšími na nich nadväzujúcimi rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

4.4 Žalovaný súhlasil s názorom žalobcov v 1. až v 3. rade, že vec už bola hmotnoprávne posúdená v predchádzajúcom konaní, avšak otázkou predchádzajúceho hmotnoprávneho posúdenia bolo, či sa na právnu vec medzi účastníkmi konania vzťahuje aplikácia zákona č. 66/2009 Z.z., a či sa má predmetná vec podľa tohto zákona posudzovať. Uviedol, že otázka hmotnoprávneho vzťahu strán sporu sa však zmenou rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nezmenila a aj naďalej je ustálená tým spôsobom, že predmetný vzťah medzi stranami sporu sa riadi zákonom č. 66/2009 Z.z., v zmysle ktorého mu vzniklo a trvá k žalovaným pozemkom právo zodpovedajúce vecnému bremenu na užívanie žalovaných pozemkov. V tomto smere teda podľa žalovaného ani nedošlo k zmene hmotnoprávneho posúdenia otázky, ale len k ustáleniu na ňu nadväzujúceho posúdenia odplaty za takto zákonom zriadené vecné bremeno, ktoré samotný zákon nerieši a naopak otázku náhrady rieši iba rozhodovacia prax súdov. Podľa názoru žalovaného záväznou rozhodovacou praxou nemôže byť rozhodovacia prax okresných a krajských súdov v prípadoch, kedy existuje rozhodovacia prax vyššej súdnej autority, akou je v slovenskom právnom systéme Najvyšší súd Slovenskej republiky. K otázke rozhodovania o nárokoch na náhradu za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. v súlade s princípom právnej istoty poukázal žalovaný na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vydané pod sp. zn. III. ÚS 621/2023 zo dňa 23.11.2023.

4.5 V rámci prostriedkov procesnej obrany žalovaný do konania predložil Protokol o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, Delimitačný protokol o prevode (vyčíslení) činnosti správy mestskej verejnej zelene z pôsobnosti Technických služieb mesta Košíc do pôsobnosti Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košíc, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.11.2023 vydané pod sp.zn. III. ÚS 621/2023.

5. Žalobcovia v 1. až v 3. rade vo vyjadrení k odporu žalovaného proti vydanému platobnému rozkazu zo dňa 14.1.2025 zotrvali na svojej skutkovej a právnej argumentácii. Opätovne dali do pozornosti tú skutočnosť, že žalobou žiadajú vydať odplatu za užívanie pozemkov za ďalšie obdobie, keďže žalobou podanou ešte v roku 2019 žalovali nárok za predchádzajúce obdobie, a to v konaní vedenom na bývalom Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 44C/22/2019. Doplnili, že v predmetnom konaní bol vydaný rozsudok Mestského súdu Košice dňa 14.9.2023, a to v spore identických žalobcov voči identickému žalovanému (mesto Košice), predmetom, ktorého bolo zaplatenie sumy 54.083,52 Eur s príslušenstvom ako peňažnej náhrady za predmetné pozemky v rozhodnom období. Poukázali na fakt, že im Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 18.6.2024 vydanom pod sp. zn. 6Co/197/2023 priznal sumu 29.782,40 Eur s príslušenstvom. Žalobcovia v 1. až v 3. rade konštatovali, že súdy sa v prvoinštančnom ako aj odvolacom konaní vysporiadali s charakterom odplaty za dané vecné bremeno so záverom, že im patrí odplata za vecné bremeno zriadeného žalovanému zo zákona, ktorej priznali povahu opakujúceho sa plnenia. Majú za to, že pokiaľ v civilnom sporovom konaní už bola právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu strán, súd v inom konaní, v ktorom tú istú otázku má posúdiť ako prejudiciálnu, je viazaný jej skorším posúdením bez ohľadu na to, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne právne posúdil. Uviedli, že so zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia, nesmie byť táto otázka znovu položená a akékoľvek jej nové právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých strán je neprípustné. Uprámili pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.1.2012 vo veci vedenej pod sp.zn. 1Cdo/44/2010 (R 40/2013), v ktorom najvyšší súd konštatoval: „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením“. Podľa žalobcov v 1. až v 3. rade zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces a požiadavkou, aby obdobné situácie boli právne posudzované rovnakým spôsobom. Na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní sa v rovnakých podmienkach musí existovať rovnaká odpoveď, pričom právoplatné súdne rozhodnutie zakladá stav právnej istoty, resp. odstraňuje stav právnej neistoty sporových strán. Jedným z dôsledkov právoplatnosti súdneho rozhodnutia je, že pre strany sa rozhodnutie stáva zásadne nezmeniteľným a záväzným. Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného rozhodnutia je zásahom do stability práva a právnych vzťahov, ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti. Ďalej žalobcovia v 1. až v 3. rade argumentovali, že žalovaný - mesto Košice nehnutelne v ich vlastníctve, a ktoré sú predmetom tohto konania, dlhodobo bezodplatne užívajú. Zdôraznili, že odplatu bol žalovaný ochotný zaplatiť len na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Uviedli, že ich právnomu zástupcovi sú známe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o tom, že za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. patrí jednorazová náhrada, ako napr. rozhodnutia dovolacieho súdu vydané pod sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019, sp.zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, sp.zn. 1Cdo/99/2019 zo dňa 26.1.2022, sp.zn. 7Cdo/292/20201 zo dňa 21.4.2022, sp.zn. 7Cdo/363/2021 zo dňa 28.2.2023 a sp.zn.

4Cdo/102/2022 zo dňa 31.5.2023, avšak majú za to, že v konaní nastali špecifické okolnosti spočívajúce v právoplatne vyriešenej otázke hmotnoprávneho vzťahu účastníkov. Podľa názoru žalobcov v 1. až v 3. rade je súd viazaný právoplatným rozhodnutím súdu o tom, že odplata za vecné bremeno je opakovaná teda vo forme renty, medzi tými istými účastníkmi konania a pri tých istých nehnuteľnostiach. Táto záväznosť vyplýva podľa nich aj z ústavných princípov, a to princípu právnej istoty a princípu legitímnych očakávaní. Legitímne tak očakávajú, že súd bude viazaný svojim skorším rozhodnutím o tom, že odplata za vecné bremeno je opakovaná, a rozhodne už len o výške odplaty za ďalšie obdobie. Nová žaloba podľa žalobcov v 1. až v 3. rade nie je, a ani nemôže slúžiť ako opravný prostriedok, a ani ako mimoriadny opravný prostriedok pre žalovaného. V neposlednom rade žalobcovia v 1. až v 3. rade poukázali na to, že je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Civilného sporového poriadku, a to konkrétne ust. § 194, ust. § 228 ods. a ust. § 230, nakoľko zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces a požiadavkou, aby obdobné situácie boli právne posudzované rovnakým spôsobom, aby na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach sa dala rovnaká odpoveď, pričom právoplatné súdne rozhodnutie zakladá stav právnej istoty, resp. odstraňuje stav právnej neistoty sporových strán a jedným z dôsledkov právoplatnosti súdneho rozhodnutia je, že pre strany rozhodnutie sa stáva zásadne nezmeniteľným a záväzným, pričom popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného rozhodnutia je zásahom do stability práva a právnych vzťahov, ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti, a pretože pokiaľ v civilnom sporovom konaní už bola právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu strán, súd v inom konaní, v ktorom tú istú otázku má posúdiť ako prejudiciálnu, je viazaný jej skorším posúdením bez ohľadu na to, či súd v právoplatne skončenom konaní vec (ne)správne právne posúdil, so zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých strán je neprípustné. V tejto súvislosti žalobcovia v 1. až v 3. rade poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej na súde pod sp.zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31.1.2012; R 40/2013. Konštatovali, že otázka bezdôvodného obohacovania sa žalovaného, ktorý pozemky v ich podielovom spoluvlastníctve, a ktoré sú predmetom tohto konania pred súdom na ich úkor bezodplatne užíva, bola medzi stranami riešená, a v ich prospech právoplatne vyriešená v konaní vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2 - 44C/22/2019. Uvedli, že tieto závery taktiež konštatoval Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku v obdobnej veci vedenej pod sp.zn. 9Co/48/2022 zo dňa 20.3.2024. V tejto súvislosti poukázali i na to, že Krajský súd v Košiciach v uznesení vydanom pod sp.zn. 5Co/1/2023 zo dňa 15.2.2024 konštatoval, že: „V prípade, že v súdnom konaní je splnená podmienka totožnosti sporových strán a totožnosti skutkových okolností a právnej kvalifikácie uplatneného nároku, potom ohľadne iného nároku zásadne platí, že ak v skončenom konaní strán sporu došlo právoplatným súdnym rozhodnutím k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento nový nárok (odlišný napríklad rozhodným obdobím) odvodzuje, je súd v tomto ďalšom (novom) občianskom súdnom konaní daným vyriešením v skoršom súdnom konaní viazaný posúdením predbežnej otázky. Hovoríme o tzv. prejudicialite, ktorou sa Najvyšší súd Slovenskej republiky už zaoberal a ku ktorej zaujal nasledovné stanovisko. Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. 1Cdo/44/2010, R 40/2013). V predjednanom spore sa žalobcovia pôvodne domáhali náhrady za vecné bremeno, ktoré vzniklo na základe zák. č. 66/2009 Z.z. vo forme opakovanej náhrady za obdobie od 17.12.2015 do 17.12.2018, hoci neskôr zmenili právnu kvalifikáciu nároku a náhradu za užívanie pozemkov v ich bezpodielovom spoluvlastníctve si uplatňovali titulom bezdôvodného obohatenia. Podstatným ale je, že žalobcovia sa domáhajú peňažného plnenia za užívanie tých istých pozemkov žalovaným, avšak za iné obdobie (neskoršie), a teda domáhajú sa plnenia, ktorého priznanie je závislé od posúdenia hmotnoprávnej otázky a táto už bola ako predbežná vyriešená vo vyššie označenom konaní Okresného súdu Košice II, sp. zn. 15C/767/2015, kde súd dospel k záveru, že žalobcovia majú nárok na opakovanú náhradu. Uvedeným právoplatným rozhodnutím tak došlo k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným a súd prvej inštancie a aj odvolací súd je preto viazaný vyriešením tejto predbežnej otázky a nemôže vychádzať z iného záveru ohľadom charakteru náhrady za držbu a užívanie predmetných pozemkov žalovaným“. Poukázali tiež, že Krajský súd v Košiciach v obdobnej veci týkajúcej sa aplikácie zákona č. 66/2009 Z. z. bola rozhodovacia prax dovolacieho súdu obohatená aj o ďalšie rozhodnutia, v ktorých sa preferuje priznanie jednorazovej náhrady (sp.zn. 1Cdo/171/2021 zo dňa 27.10.2021, sp.zn. 1Cdo/99/2019 zo dňa 26.1.2022, sp.zn. 2Cdo/151/2020 a sp.zn. 5Cdo/

175/2019 zo dňa 27.4.2022, ktoré odkazujú v tejto otázke na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/17/2019 a vychádzajú teda (z jednorazovej náhrady), odvolací súd sa musel v tu prejednávanej veci odkloniť od (v čase jeho rozhodovania existujúcej) ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, aby rešpektoval princíp právnej istoty žalobcov v tu prejednanom spore, v rozpore s ktorým by bol iný záver o charaktere náhrady, ktorá im prislúcha za zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z.. Pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že žalobcom patrí jednorazová náhrada za zákonné vecné bremeno, ktorá je už premlčaná, vychádza jeho rozhodnutie z nesprávneho právneho záveru a v dôsledku tohto nesprávneho právneho záveru súd nevykonal dokazovanie potrebné na zistenie výšky náhrady, ktorá žalobcom prináleží za žalované obdobie“ (uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6C/44/2023 zo dňa 17.5.2023). Žalobcovia v 1. až v 3. rade tiež poukázali na uznesenie Krajského súdu v Košiciach vydané pod sp. zn. 6Co/8/2023 zo dňa 31.1.2024, ktorý sa týka rovnakej právnej a skutkovej veci, kde taktiež žalobca požadoval vydanie bezdôvodného obohatenia za iné obdobie, a to od 26.3.2020 do 26.7.2021. V danom prípade taktiež Krajský súd v Košiciach konštatoval, že „Úlohou súdu bude aj vysporiadať sa s námietkami žalobcu pokiaľ poukazoval na princíp právneho štátu a princíp legitímnych očakávaní dôvodiac, že podával žalobu v čase existujúcej konštantnej judikatúry, ktorá zastavala právny názor, že odplata za vecné bremeno podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. je vo forme opakujúceho sa plnenia. Zoberie pritom zreteľ aj na rozhodnutia, ktorými už súdy rozhodovali o nároku žalobcu uplatnenom z toho istého titulu vo vzťahu k predmetným pozemkom za iné obdobie (vysporiada sa s existenciou rozhodnutí, na ktoré žalobca poukazuje).“ V neposlednom rade poukázali na konanie vedené na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 6Co/197/2023, v ktorom sa riešila obdobná otázka a kde odvolací súd obdobne vyhovel nároku žalobcom, ktorým už bolo právoplatne priznaný hmotnoprávne nárok na vydanie odplaty. Vzhľadom na skutočnosť, že aj v danom prípade požadujú vydanie odplaty za vecné bremeno za ďalšie žalované obdobie (ako vo vyššie citovaných rozhodnutiach), majú za to, že citované rozhodnutia sú plne aplikovateľné aj na daný prípad, a preto je nevyhnutné, aby súd prvej inštancie rozhodol v súlade s princípom právnej istoty. So zreteľom na uvedené niet podľa žalobcov v 1. až v 3. rade žiadneho dôvodu a v zmysle citovanej ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít dokonca ani nemožno nanovo posudzovať, či k sporným pozemkom v ich podielovom spoluvlastníctve účinnosťou zákona č. 66/2009 Z.z. (k 1.7.2009), prípadne (ne)vzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom okrem iného je aj držba a užívanie sporných pozemkov, či im za toto prípadne patrí opakovaná alebo jednorazová peňažná náhrada.

6. Na pojednávaní súdu konanom dňa 13.5.2025 sa strany sporu neodchýlili od už tvrdeného vo svojich podaniach a zotrvali na svojej argumentácii.

7. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán sporu, listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Zo žalobcami predložených Listov vlastníctva č. XXXXX J. I. XXXXX pre okres E. A., Q. E. – M., katastrálne územie M. O. je nepochybné, že žalobcovia v 1. až v 3. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, evidovaných na predmetných listoch vlastníctva ako parcela C-KN č. 6651/17, druh pozemku - ostatné plochy o výmere 942 m², ako parcela C-KN č. 6651/18, druh pozemku - ostatné plochy o výmere 2016 m², ako parcela C-KN č. 6651/19, druh pozemku - ostatné plochy o výmere 2106 m², a to každý z nich vo veľkosti 1/3 k celku, čo predstavuje na týchto parcelách pre každého z nich výmeru 1688 m².

9. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobcovia v 1. až v 3. rade listom zo dňa 18.7.2024 vyzvali žalovaného na zaplatenie odplaty za užívanie pozemkov v ich podielovom spoluvlastníctve za obdobie od 18.7.2021 do 18.7.2024 spolu vo výške 29.782,40 Eur zodpovedajúcej veľkosti ich spoluvlastníckych podielov, stanovenej podľa znaleckého posudku č. 160/2021 zo dňa 22.12.2021 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline. Výzva žalobcov v 1. až v 3. rade bola žalovanému preukázateľne doručená dňa 18.7.2024.

10. Nie je v konaní sporné, že žalobcom v 1. až v 3. rade bol voči žalovanému priznaný rovnaký nárok rozsudkom bývalého Okresného súdu Košice II zo dňa 22.3.2019 vydanom v konaní vedenom pod sp.zn. 20C/423/2016 za obdobie od 10.9.2013 do 10.9.2014, pričom predmetným rozsudkom súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcom v 1. až v 3. rade sumu 18.027,84 Eur, z toho žalobcovi 1./ istinu vo výške 6.009,28 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.009,28 Eur od 1.12.2014 do zaplatenia, žalobcovi 2./ istinu vo výške 6.009,28 Eur spolu s úrokom z omeškania vo

výške 5 % ročne zo sumy 6.009,28 Eur od 1.12.2014 do zaplata, žalobkyni 3./ istinu vo výške 6.009,28 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.009,28 Eur od 1.12.2014 do zaplata, všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V tomto označenom konaní súd nárok žalobcov v 1. až v 3. rade posúdil podľa zákona č. 66/2009 Z.z., keďže mal za to, že na pozemkoch žalobcov v 1. až v 3. rade, nachádzajúcich sa v areáli P. J., im za zriadenie zákonného vecného bremena patrí odplata vo forme opakujúceho sa plnenia, a nie jednorazová odplata. Pri určení výšky ročnej odplaty okresný súd vychádzal zo znaleckého posudku č. 49/2015 znalca A. O. G., ktorý určil výšku odplaty na sumu 3,56 Eur za m² za rok. Rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť dňa 13.6.2019.

11.1 Následne žalobcovia v 1. až v 3. rade podali dňa 15.1.2019 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa domáhali od žalovaného zaplata sumy 54.083,52 Eur ako odplaty za užívanie prejednávaných pozemkov za obdobie od 17.12.2015 do 17.12.2018. Po postúpení veci Okresným súdom Banská Bystrica Mestský súd Košice v poradí druhým rozsudkom vydaným v konaní vedenom pod sp.zn. K2 – 44C/22/2019 zo dňa 14.9.2023 zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcom v 1. až v 3. rade sumu 46.522,83 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 46.522,83 Eur od 21.12.2018 do zaplata do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku (I. výrok rozsudku), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok rozsudku), žalobcom v 1. až v 3. rade priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72,04% (III. výrok rozsudku).

11.2 Krajský súd v Košiciach na podklade odvolaní strán sporu svojím rozsudkom zo dňa 18.6.2024 vydaným pod sp.zn. 6Co/197/2023 potvrdil rozsudok Mestského súdu Košice, č.k. K2 - 44C/22/2019-324 zo dňa 14.9.2023 vo výroku I. v časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcom v 1.- 3. rade sumu 29.782,40 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 21.12.2018 do zaplata do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcom rozsahu výroku I. zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietol a žalobcom 1.- 3. rade priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

11.3 Súdny vo svojich rozhodnutiach uzavreli, že k prejednávaným pozemkom v podielovom spoluvlastníctve žalobcov, na ktorých je umiestnená verejná zeleň, vzniklo zo zákona vecné bremeno žalovanému a žalobcom tak patrí odplata za toto vecné bremeno vo forme opakujúceho sa plnenia, čo znamená, že žalovaný má platiť odplatu za vecné bremeno vždy za uplynulé roky. Konštatovali, že žalobcovia sa domáhajú plnenia za užívanie tých istých pozemkov žalovaným, avšak za iné obdobie, a teda domáhajú sa plnenia, ktorého priznanie je závislé od posúdenia hmotnoprávnej otázky, a táto už bola ako predbežná vyriešená v konaní vedenom na bývalom Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 20C/423/2016, v ktorom súd dospel k záveru, že žalobcovia majú nárok na opakovanú náhradu. V bode 60. rozsudku odvolací súd doplnil, že uvedeným právoplatným rozhodnutím tak došlo k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným, a súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sú preto viazaní vyriešením tejto predbežnej otázky, a nemôžu vychádzať z iného záveru ohľadom charakteru náhrady za držbu a užívanie predmetných pozemkov žalovaným.

11.4 Pre úplnosť súd dodáva, že odvolací súd zmenil výšku odplaty priznanú súdom prvej inštancie z dôvodu, že žalobcom za obmedzenie vlastníckeho práva patrila náhrada vo výške všeobecnej hodnoty vecného bremena, ako bola stanovená znaleckým posudkom č. 160/2021, vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, tabuľka č. 13, riadky 104 – 106, posledný stĺpec za obdobie troch rokov vo výške 29.782,416 Eur, t.j. po zaokrúhlení vo výške 29.782,40 Eur, ktorá suma nie je totožná s výškou obvyklého nájomného, ako ju priznal titulom náhrady za zriadené vecné bremeno súd prvej inštancie. Rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 14.9.2023 v časti o zaplata sumy 29.782,40 Eur s príslušenstvom v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18.6.2024 nadobudol právoplatnosť dňa 12.7.2024.

12. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právnu argumentáciu strán sporu, vykonal dokazovanie vo vyššie naznačenom smere a vec právne posúdil nasledovne:

13. Podľa Čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

14. Podľa Čl. 20 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

15. Podľa Čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

16. Podľa Čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

17. Podľa Čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné len vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za náhradu.

18. Podľa ust. § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

19. Podľa ust. § 124 Občianskeho zákonníka všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

20. Podľa ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

21. Podľa ust. § 128 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak.

22. Podľa ust. § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu.

23. Podľa ust. § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

24. Podľa ust. § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Práva zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

25. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len „pozemok pod stavbou“).

26. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal podľa osobitných predpisov vlastníkom stavby prechodom z vlastníctva štátu bez majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva k pozemkom (ďalej len „vlastník stavby“), môže poskytnúť zámennou zmluvou vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. Náhradný pozemok v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu, ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním, poskytne vlastník stavby

v tom istom katastrálnom území. Ak územie obce tvorí viac katastrálnych území, náhradný pozemok sa poskytne v rámci územia obce.

27. Podľa ust. § 2 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak sa neuplatní postup podľa odseku 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o pozemkových úpravách podľa osobitného predpisu.

28. Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak nemá vlastníť stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

29. Podľa ust. § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov vlastníť pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

30. Podľa ust. § 151 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

31. Súd vyhodnotil argumentáciu strán sporu a po vykonaní dokazovania a starostlivom zhodnotení jednotlivých dôkazov ako aj v ich vzájomnej súvislosti právne uzatvára:

32. Nie je v konaní sporné, že žalobcovia v 1. až v 3. rade sú podielovými spoluvlastníkmi pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území M. O., obec E. – M., Q. E. A., C. L. R. vlastníctva č. XXXXX J. I. XXXXX ako parcela C-KN č. 6651/17, druh pozemku - ostatné plochy o výmere 942 m², ako parcela C-KN č. 6651/18, druh pozemku - ostatné plochy o výmere 2016 m², ako parcela C-KN č. 6651/19, druh pozemku - ostatné plochy o výmere 2106 m², a to každý z nich vo veľkosti 1/3 k celku, čo predstavuje na týchto parcelách pre každého z nich výmeru 1688 m². Ide o pozemky, ktorých spôsob využitia je definovaný na listoch vlastníctva ako pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie, a preto predmetné pozemky, nachádzajúce sa v mestskom parku J., je možné využívať len v súlade s touto funkciou.

33. Sporným nebolo ani to, že žalovaný tieto pozemky užíva, nakoľko sa na nich nachádza P. J..

34. Spornou nebola, vzhľadom na neexistenciu zmluvného vzťahu medzi žalobcami v 1. až v 3. rade a žalovaným, ktorý by žalovaného oprávňoval tieto nehnuteľnosti užívať, ani skutočnosť, že dňom 1.7.2009 v súlade s ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vzniklo k predmetným pozemkom v prospech žalovaného právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

35. Predmetom konania tak ako ho vymedzili žalobou žalobcovia v 1. až v 3. rade je práve náhrada za zákonné vecné bremeno, ktoré vzniklo k pozemkom v ich podielovom spoluvlastníctve nadobudnutím účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení

niektorých zákonov, a to za žalované obdobie od 22.7.2021 do 22.7.2024, ktorej sa žalobcovia v 1. až v 3. rade domáhajú vo výške všeobecnej hodnoty nájmu dotknutých pozemkov, ako bola ustálená k žalobe pripojeným znaleckým posudkom č. 160/2021 zo dňa 22.12.2021, ktorý vyhotovil Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline.

36. Z častí znaleckého posudku I. Úvod – str. 13, bod 7. Definícia použitých veličín - všeobecná hodnota vecného bremena, časť II. Posudok - str. 23, bod 1.1.4 Všeobecná hodnota vecných bremien, časť II. Posudok - str. 54, bod 2.9 Všeobecná hodnota vecného bremena a 2.9.1 príklad výpočtu všeobecnej hodnoty vecného bremena, časť III. Záver, tabuľka 13, riadky 104, 105 a 106 vyplýva, že ohodnotenie vecného bremena bolo v znaleckom posudku vykonané podľa prílohy č. 3 časť F vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Všeobecná hodnota vecných bremien bola vypočítaná podľa vzorca, uvedeného v časti II. znaleckého posudku, bod 1.1.4, pričom časové trvanie vecného bremena pri neobmedzenom trvaní je 20 rokov. Všeobecná hodnota vecného bremena stanovená v znaleckom posudku bola určená ako jednorazová odplata za jeho zriadenie, pričom ako vstupný parameter bolo uvedené obdobie trvania 20 rokov. V znaleckom posudku je v časti II. bod 2.9.1 uvedený príklad výpočtu všeobecnej hodnoty vecného bremena pozemku a následne v tabuľke č. 13 pod poradovým číslom 104 až 106 je uvedená všeobecná hodnota vecného bremena (na dobu 20 rokov) vo vzťahu k parcele č. 6651/17 na Liste vlastníctva č. XXXXX vo výške 36.712,96 Eur, k parcele č. 6651/18 na Liste vlastníctva č. XXXXX vo výške 79.138,29 Eur a k parcele č. 6651/19 na Liste vlastníctva č. XXXXX vo výške 82.698,19 Eur. Vychádzajúc z vyššie uvedených hodnôt, ktoré sú stanovené na obdobie 20 rokov, ročná hodnota vecného bremena v prípade parcely č. 6651/17 predstavuje 1.835,648 Eur a za tri roky táto náhrada predstavuje 5.506,944 Eur, v prípade parcely č. 6651/18 ročná hodnota predstavuje 3.956,9145 Eur a za tri roky táto náhrada predstavuje 11.870,7435 Eur a u parcely č. 6651/19 ročná hodnota predstavuje 4.134,9095 Eur a za tri roky táto náhrada predstavuje 12.404,7285 Eur, spolu všeobecná hodnota vecného bremena k vyššie uvedeným parcelám za obdobie 3 rokov takto predstavuje 29.782,416 Eur, t.j. po zaokrúhlení 29.782,40 Eur, a keďže každý zo žalobcov je podielovým spoluvlastníkom v rozsahu 1/3-iny, patrila by každému zo žalobcov náhrada v rozsahu 9.927,47 Eur.

37. Žalobcovia žalobu podali potom, čo im za obdobie od 10.9.2013 do 10.9.2014 právoplatným rozsudkom bývalého Okresného súdu Košice II vydanom v konaní vedenom pod sp.zn. 20C/423/2016 zo dňa 22.3.2019 bola priznaná náhrada za zákonné vecné bremeno v celkovej výške 18.027,84 Eur spolu s úrokmi z omeškania a za obdobie od 17.12.2015 do 17.12.2018 bola rozsudkom Mestského súdu v Košiciach zo dňa 14.9.2023 vydanom v konaní vedenom na súde pod sp.zn. K2 – 44C/22/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18.6.2024 vydanom pod sp.zn. 6Co/197/2023 právoplatne priznaná opakovaná náhrada za zákonné vecné bremeno vo výške 29.782,40 Eur spolu s uplatnenými zákonnými úrokmi z omeškania.

38. V prejednávanej spore základná procesná obrana žalovaného spočívala v tom, že podľa názoru žalovaného nárok na finančnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva pozemku zriadením vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov patrí pôvodnému vlastníkovi pozemku, má jednorazový charakter a pôvodný vlastník mohol tento nárok úspešne uplatniť na súde do troch rokov od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. do 1.7.2012.

39. Spornou sa tak stala otázka, či žalobcom v 1. až v 3. rade patrí za vecné bremeno jednorazová finančná náhrada alebo nárok na opakujúce sa platby náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva.

40. Vykonaným dokazovaním bolo súdom zistené, že po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (zákon nadobudol účinnosť dňa 1.7.2009) nedošlo k majetkovoprávnemu vyporiadaniu medzi žalobcami v 1. až v 3. rade ako podielovými spoluvlastníkmi pozemkov a žalovaným, na ktorom je vybudovaný P. J. vo vlastníctve žalovaného. Žalobcovia si náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva existujúcim vecným bremenom u žalovaného uplatňovali opakovane, naposledy listom zo dňa 18.7.2024.

41. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení cieľom zákona č. 66/2009 Z.z. je vysporiadať doteraz nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom, ktoré boli delimitované na

obce a vyššie územné celky v rámci reformy verejnej správy. Zároveň bol upravený spôsob usporiadania týchto pozemkov. Nesporne z neho vyplýva, že ním upravené vecné bremeno je dočasným, nie definitívnym riešením do času, kedy sa vlastnícke vzťahy nevyriešia buď zámennou zmluvou alebo pozemkovými úpravami.

42. V prejednávanom prípade tak v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. vzniklo odo dňa 1.7.2009 žalovanému za užívanie pozemkov vo vlastníctve žalobcov v 1. až v 3. rade právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie predmetných pozemkov (ust. § 4 zákona č. 66/2009 Z.z.). Vlastník pozemku je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav (ust. § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z.), pričom však nie je možné vykladať citované ustanovenie tak, že vlastníčkovi pozemku do pridelenia náhradného pozemku, resp. do vykonania pozemkových úprav nevzniká právo na poskytnutie náhrady za vecné bremeno, ktorým je jeho pozemok zo zákona zaťažovaný.

43. Bolo by v rozpore so zásadou ochrany vlastníckeho práva, ak by vlastníčkovi pozemku neprislúchala náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno zaťažujúce jeho pozemok. Zákon č. 66/2009 Z.z. neustanovuje obci resp. vyššiemu územnému celku žiadnu lehotu, v ktorej obec či vyšší územný celok môže vlastníčkovi pozemku poskytnúť zámennou zmluvou náhradný pozemok a ani lehotu, v ktorej musí dôjsť k pozemkovým úpravám v zmysle zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom фонде a o pozemkových spoločenstvách, čo znamená, že v prípade neposkytnutia náhradného pozemku, či v prípade, že konanie o pozemkových úpravách by trvalo po dlhú dobu, by bol vlastník pozemku nútený po vopred neurčenú dobu trpieť užívanie pozemku v jeho vlastníctve zo strany obce resp. vyššieho územného celku z titulu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu bez nároku na náhradu.

44. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 66/2009 Z.z. nevyplýva, že vecné bremeno vzniká bezodplatne a z toho dôvodu je potrebné vychádzať zo všeobecnej úpravy. Možno konštatovať, že zriadenie vecného bremena k pozemkom je núteným obmedzením vlastníckeho práva a takéto obmedzenie nemôže byť bezodplatné ako to vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky konkrétne z jej Čl. 20 ods. 4.

45. Žalovaný v priebehu konania argumentoval, že aj v súlade s ustálenou judikatúrou žalobcovia v 1. až v 3. rade ako podieloví spoluvlastníci prejednávaných pozemkov majú voči nemu nárok na jednorazovú náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno, teda že odplata náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku zriadeného zákonom č. 66/2009 Z.z. je jednorazová.

46. Zákon č. 66/2009 Z. z. otázku finančnej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva nerieši. Súdnou praxou bolo po jeho účinnosti postupne ustálené, že vlastníčkovi pozemku patrí opakujúca sa náhrada vo výške obvyklého nájomného, pričom ústavný súd sa priklonil k úvahám o opakovanej primeranej náhrade počas trvania tohto obmedzenia už v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 237/2009. Táto rozhodovacia prax bola potvrdená i nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 42/2015 z 12.10.2016.

47. V súlade s touto súdnou praxou bola žalobcom právoplatne priznaná opakovaná náhrada za vecné bremeno za pozemky, ktorých sa týka i nárok uplatnený v tomto spore, a to rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp.zn. 20C/423/2016 zo dňa 22.3.2019 za obdobie od 10.9.2013 do 10.9.2014 a rozsudkom Mestského súdu v Košiciach, sp.zn. K2 – 44C/22/2019 zo dňa 14.9.2023 za obdobie od 17.12.2015 do 17.12.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 6Co/197/2023 zo dňa 18.6.2024.

48. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 26.8.2019, sp.zn. 2Cdo/194/2018 a zo dňa 30.11.2020, sp.zn. 8Cdo/17/2019 uzavrel, že náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva pri zriadení vecného bremena podľa ust. § 4 ods.1 zákona 66/2009 Z.z. je jednorazová a vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťažovaného pozemku ku dňu účinnosti zákona, t.j. 1.7.2009, pričom sa premlčuje v lehote 3 rokov. V rozhodnutí z 30.11.2020, sp.zn. 8Cdo/17/2019 sa pritom odvoláva na akceptovanie takej judikatúry ústavným súdom napr. v rozhodnutí sp.zn. IV. ÚS 227/2012, sp.zn. IV. ÚS 539/2020 zo dňa 28.10.2020. Na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/17/2019 nadväzujú jeho ďalšie rozhodnutia, ktoré zotrvávajú na priznaní jednorazovej náhrady - uznesenie zo dňa 27.10.2021, sp.zn. 1Cdo/171/2021, uznesenie zo dňa 26.1.2022, sp.zn. 1Cdo/99/2019, zo dňa 31.3.2022, sp. zn. 2Cdo/151/2020 a zo dňa 27.4.2022, sp. zn. 5Cdo/175/2019.

49. Existuje tiež jednotná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k ust. § 228 ods. 1 Civilného sporového poriadku a jeho dôsledkom, ktorá je reprezentovaná najmä rozhodnutím uverejneným v Zbierke stanovísk NS a súdov SR X/XXXX - F. 40/2013 z 31.1.2012, sp. zn. 1Cdo/44/2010: „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením“. Najvyšší súd prejudicialitu riešil i v ďalších rozhodnutiach sp.zn. 1Cdo/133/2009, sp.zn. 4Cdo/231/2013, sp.zn. 3Cdo/115/2016, sp.zn. 5Cdo/13/2020.

50. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 349/09 zo dňa 20.1.2010 rozhodol o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „dohovor“), zdôrazniac, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p., ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa ust. § 159 ods. 2 O. s. p. všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu.

51. V náleze sp.zn. I. ÚS 171/2021 z 12.1.2022 ústavný súd poukázal na viazanosť iným rozhodnutím súdu o zásadnej otázke, keď uviedol: „So subjektívnou záväznosťou rozsudku úzko súvisí otázka tzv. prejudiciálneho účinku súdneho rozhodnutia vyjadrená v § 193 a § 194 CSP, v zmysle ktorej musí súd v novom konaní rešpektovať prejudiciálny účinok právoplatného rozhodnutia u tých istých účastníkov (totožnosť účastníkov nie je dotknutá rozdielnosťou ich procesného postavenia v oboch konaniach). Na iné osoby než účastníkov konania, v ktorom bolo rozhodnuté o prejudiciálnej otázke, resp. ich právnych nástupcov sa účinky právoplatného rozsudku môžu vzťahovať len v tých prípadoch, keď tak stanoví zákon (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/133/2009). Prejudicialita súdneho rozhodnutia znamená, že súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, preto nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom v § 159 ods. 2 OSP (v súčasnosti ust. § 228 Civilného sporového poriadku). Pokiaľ súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje (nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), nerešpektuje záväzné súdne rozhodnutie a koná v rozpore s ústavou, v zmysle ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (Čl. 2 ústavy). Zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov, ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti (uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 44/2010)“.

XX. Žalobcovia v 1. až v 3. rade sa v tomto spore domáhajú náhrady za vecné bremeno podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. za obdobie od 22.7.2021 do 22.7.20247 k nehnuteľnostiam v ich podielovom spoluvlastníctve, pričom o takom nároku žalobcov, ale za skoršie obdobie, už bolo v prospech žalobcov rozhodnuté dvakrát.

53. Súdu je zrejma rozhodovacia prax najvyššieho súdu ohľadne otázky priznávania náhrady za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z., ktorou sa preferuje priznanie jednorazovej náhrady. Na druhej strane však treba mať na zreteli to, čo o prejudiciálnom účinku súdnych rozhodnutí uviedol ústavný súd. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.6.2022, sp.zn. 4Cdo/161/2020 (odsek 14. odôvodnenia) zdôraznil, že právoplatným rozsudkom súdu, ktorým sa ukladá povinnosť, sa adresátom účinkov záväznosti tohto rozhodnutia označeným v ustanovení § 228 ods. 1 CSP zakladá prekážka právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 CSP). Účinky tohto právoplatného rozhodnutia sa vzťahujú na strany sporu (účastníkov konania), v ktorom bolo vydané; pokiaľ ide o otázku, ako bolo rozhodnuté medzi stranami sporu, jeho výrok je záväzný pre súdy a iné štátne orgány, a to aj vtedy, ak ako predbežnú otázku posudzujú právny vzťah medzi týmito účastníkmi, ktorý sa vyriešil uvedeným právoplatným súdnym rozhodnutím (pozri aj Števček, Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár, 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2009, 425 s.). Tiež celkom jednoznačne uviedol,

že: „ ... súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore strán, nie je rozhodujúce, či súd v (skoršom) právoplatne skončenom konaní spor správne alebo nesprávne právne posúdil ...“. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces.

54. S odkazom na vyššie uvedené, súd konštatuje, že žalobcami v 1. až v 3. rade uplatnený nárok je závislý od posúdenia hmotnoprávnej otázky, ktorá už bola ako predbežná riešená v predchádzajúcom konaní tak, že žalobcom za pozemky v ich spoluvlastníctve patrí opakovaná náhrada za vecné bremeno, pričom to, že predchádzajúce rozhodnutie nezohľadňuje aktuálnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu ohľadne jednorazovej náhrady za vecné bremeno a jej prípadné premlčanie, nie je relevantné.

55. V danom prípade je s odkazom na doposiaľ uvedené nutné odkloniť sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ohľadne jednorazovej náhrady za vecné bremeno, aby súd rešpektoval zásadu právnej istoty a prejudiciálny účinok predchádzajúceho rozhodnutia vo vzťahu k náhrade za vecné bremeno patriacej žalobcom v 1. až v 3. rade. Iný právny záver súdu o charaktere náhrady za zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. by bol v rozpore s princípom právnej istoty.

56. Navyše z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobcom ako podielovým spoluvlastníkom pozemkov, nebol poskytnutý žiaden náhradný pozemok formou zámennej zmluvy. Nebolo sporným, že do rozhodnutia súdu nedošlo ani k začatiu konania o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného zákona.

57. Zákon č. 66/2009 Z.z. dáva vlastníkovi pozemku obmedzené možnosti domáhať sa usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemku zaťaženým zákonným vecným bremenom. Podľa názoru súdu je spravodlivé v tomto prípade určiť výšku odplaty až na základe skutočného užívania pozemku do momentu usporiadania vlastníctva zákonným spôsobom. Zákomom č. 66/2009 Z.z. nedošlo k vyvlastneniu pozemkov, žalobcovia v 1. až v 3. rade sú stále ich podielovými spoluvlastníkmi. S. sa má v zmysle uvedeného zákona platiť kompenzácia po dobu obmedzenia vlastníctva resp. do vysporiadania vzťahov. Po túto dobu nemôže totiž vlastník (žalobcovia) užívať pozemky a užíva ich žalovaný. Právnym titulom odplaty za vecné bremeno je obmedzenie vlastníctva a jeho výška je priamo úmerná dĺžke jeho obmedzenia. Odplatu nemožno zamieňať s kúpnu cenou za prevod vlastníctva.

58. Žalovaný však pre vysporiadanie vlastníctva k predmetným pozemkom žiadne kroky nevykonával, je si vedomý svojho postavenia vyplývajúceho zo zákona č. 66/2009 Z.z., a teda aj práve postoj žalovaného neposkytnúť žalobcom v 1. až v 3. rade žiadnu kompenzáciu (okrem jednorazovej náhrady) a súčasne pri žiadnej iniciatíve usporiadať vlastnícke vzťahy, možno považovať, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

59. K výške náhrady súd uvádza, že žalovaný nespochybnil žiadnym spôsobom výšku odplaty/náhrady a nenavrhol vykonanie žiadneho dokazovania v rámci prostriedkov procesnej obrany. Nakoľko strany sporu nesú zodpovednosť za skutkový stav a musia dokazovať svoje tvrdenia, nedodržanie povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti sa prejaví v meritórnom rozhodnutí vo forme neúspechu strany sporu.

60. Nakoľko žalobcovia preukázali dôvodnosť a aj výšku uplatneného nároku na zaplatenie žalovanej sumy titulom náhrady za zákonné obmedzenie ich vlastníckeho práva titulom náhrady za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z., žalovaný túto výšku nerozporoval, súd žalobe v časti istiny vyhovel a zaviazal žalovaného na plnenie tak, ako vyplýva z výrokov I., II. a III. výrokovej časti rozsudku.

61. Pre úplnosť súd uvádza, že nárok žalobcov v 1. až v 3. rade za obdobie od 22.7.2021 do 22.7.2024 nebol premlčaný, nakoľko žaloba bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica včas dňa 22.7.2024, pričom trojročná premlčacia doba v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňa 23.7.2021 a neskôr za ten ktorý rok a uplynula by dňa 23.7.2024 a neskôr.

62. Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

63. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

64. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

65. Vzhľadom na skutočnosť, že v prípade vydania finančnej náhrady za vecné bremeno nie je zákonom stanovená lehota na splnenie tejto povinnosti, a nie je daná ani dohodou strán, žalovaný je povinný žalobcom v 1. až v 3. rade plniť v súlade s ust. § 563 Občianskeho zákonníka dňom nasledujúcim po tom, ako ho žalobcovia v 1. až v 3. rade o plnenie požiadali.

66. Žalobcovia vyzvali žalovaného na plnenie výzvou zo dňa 18.7.2024, ktorá bola žalovanému doručená dňa 18.7.2024. Neuniklo však pozornosti súdu, že žalobcovia v 1. až v 3. rade vyzvali žalovaného na plnenie za obdobie od 18.7.2021 do 18.7.2024, pričom v žalobe žiadajú plnenie za obdobie od 22.7.2021 do 22.7.2024, t.j možno konštatovať, že v danom prípade absentuje výzva k plneniu za obdobie od 18.7.2021 do 21.7.2021, ktorá zodpovedá sume 36,20 Eur u každého zo žalobcov.

67. Súd zaviazal žalovaného zaplatiť úrok z omeškania, ktorý bol súdom priznaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., a to 9,25 % ročne zo sumy 9.891,27 Eur odo dňa 22.7.2024 do 10.8.2024 (poznámka súdu - dňa 10.8.2024 bol žalovanému doručený platobný rozkaz, ktorý možno považovať za kvalifikovanú výzvu na plnenie) a 9,25 % ročne zo sumy 9.927,47 Eur odo dňa 11.8.2024 do zaplatenia, ktoré súd žalobcom v 1. až v 3. rade priznal vo výrokoch I., II. a III. tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti, čo do úrokov z omeškania žalobu vo výroku IV. zamietol.

68. Na tomto mieste súd pripomína, že nemusí dať odpoveď na všetky nastolené otázky stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu.

69. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

70. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

71. Podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

72. Podľa ust. § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

73. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane sporu, ktorej to priznáva zákon, náhradu týchto trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti so sporom musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu neexistoval spor pred všeobecným súdom.

74. V danom prípade žalobcom v 1. až v 3. rade ako úspešnej strane sporu prináleží v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku náhrada konania v celom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).